

Hældagerskolen skal have ny skoleleder til foråret

VEJLE - Den 1. april skal Hældagerskolen have en ny skoleleder. Den dag stopper den nuværende leder Lise Holmen efter en karriere i folkeskolen, som spænder over 40 år - det samme antal år som hendes skole har på bagen.

Hendes fratrædelse er ikke en konsekvens af, at skolerne har store udfordringer med den nye skolereform:

- Nejda, den synes jeg er spændende at være med til at udvikle, siger hun.

Til gengæld har den 65-årige skoleleder en plan for, hvad der nu skal ske i hendes liv:

- Jeg har en plan om at læse kunsthistorie - eventuelt via åbent universitet i Aarhus. Jeg har undersøgt mulighederne, men venter med at tage endelig stilling indtil 1. april, fortæller skolelederen.

Lise Holmen vil varetage sine opgaver helt frem til den sidste dag.

Forvaltningen går i gang med et ansættelsesforløb snarest, og stillingen bliver opslået helt åbent.

Påvirket bilist årsag til uheld

VEJLE - I myldretidstrafikken tirsdag skete der et mindre trafikuheld i krydset Andkærvej/Fredericiavej.

Lidt efter klokken 16 kørte en bilist op bagi en anden i krydset.

Der skete kun mindre materiel skade ved uheldet, men den påkørte kontaktede politiet og kunne opgive den anden bilists registreringsnummer.

Det gjorde det muligt for politiet at møde op på bilstens bopæl i Børkop, hvor patruljen fandt en 53-årig mand sovende i entreen.

Manden var tydeligt påvirket af alkohol og vil blive sigtet for at køre i påvirket tilstand i forbindelse med uheldet.

Fra spild til strøm

Med en kapitalindsprøjtning på 10 mio. kroner er virksomheden TEGnology snart klar til at teste banebrydende teknologi, der kan få eksempelvis lastbiler til at køre 10 procent længere på brændstoffet

Af Søren Rahbek

sora@vafo.dk

VEJLE - Perspektiverne for iværksættervirksomheden TEGnology er så lovende, at investorerne bag virksomheden netop har investeret 10 mio. kroner i udviklingen af en termo-elektrisk generator.

Idéen går på at udnytte spildvarme i store motorer og omdanne spildvarmen til el.

- De færreste tænker over det, men størstedelen af energien i en forbrændingsmotor går til spilde. Hvis man er heldig går 25 procent af energien til at drive et køretøj frem. Resten går til spilde, og det er den spildte energi, vi kan omsætte til strøm, forklarer direktør i TEGnology, Paul Egginton.

Samarbejde med Volvo

- Princippet bag er velkendt. Rigtig mange bruger det i hverdagen uden at tænke over det. Hvis man har en køletaske, der kan sættes til bilens cigartænder, er det et tilsvarende princip, der bruges - bare omvendt. Altså, at strøm kan give en temperaturændring, forklarer Paul Egginton.

Det nye er, at forskere fra Aarhus Universitet har fundet og patenteret materialer, der kan arbejde ved høje temperaturer på 300-400 grader, og det øger virkningsgraden og anvendelsesmulighederne markant.

Det er de materialer, som TEGnology har eksklusiv licens på at anvende.

- Vi kan se, at det virker, og nu skal vi fremstille og teste prototyper, der skal vise virkningsgraden under realistiske forhold. Udstødnin-

TEGnology har indtil videre tre ansatte, der sidder i Green Tech Center. Det er fra venstre Peter Riis, der har ansvaret for produktudvikling, Hao Yin, der har ansvaret for de materialer, der kan fremstille strøm fra spildvarme under meget højere temperaturer og dermed mere effektivt end hidtil og direktør Paul Egginton.

FOTO: MICHAEL SVENNINGSEN

gen på en bil bliver rødglødende, og cirka 40 procent af energien i en brændselsmotor går til spilde som varme i udstødningen. Men den kan udnyttes ved at koble termo-elektriske elementer på udstødningen. Producenter af generatorer er meget interesseret i vores produkt, og planen er, at vi inden for højst to år skal afprøve teknikken i samarbejde med Volvo lastbiler, siger Paul Egginton.

Til det formål har TEGnology modtaget 2,3 mio. kroner fra Energistyrelsens Udviklingspulje, og også Aarhus Universitet, DTU Risø og de to tyske selskaber Panco og Mahle deltager i udviklingen og test af teknologien.

Paul Egginton mener især, at TEGnologys produkt har en fremtid i lastbilmotorer, skibsmotorer, på store kraftværker og i industrien. For eksempel på cementfabrikker.

Bedre og billigere

- Vi er de første på verdensmarkedet med en teknologi, der kan bruges til at omdanne spildvarme til strøm ved høje temperaturer, og vores produkt er samtidig mere miljørigtigt og billigere end de produkter, der i dag er på markedet. Derfor har vi høje forventninger til, at teknologien kan gøre en forskel - både i Danmark og internationalt, siger Paul Egginton.

Han vurderer, at der hvert år bliver brugt energi for 10.000 milliarder dollars i forbrændingsmotorer i verden.

- Kan vi spare blot én procent af det forbrug, er der potentielt et marked for 100 mia. dollars til et produkt som vores, siger Paul Egginton.

Til udviklingen af prototyperne har TEGnology et samarbejde med Horsens-

virksomheden BB Electronics, men hvor produktionen på sigt skal foregå, står helt åbent.

- Vores investorer har en plan om på et tidspunkt at sælge TEGnology, men produktionen kan godt finde sted i Danmark og skabe 20-30 arbejdspladser i de kommende år, vurderer Paul Egginton.

Indtil videre har TEGnology tre ansatte. Ud over Paul Egginton, er det Peter Riis, der kommer fra BB Electronics og Hao Yin, der er ph.d fra Aarhus Universitet og har ansvaret for de stoffer, der er hemmeligheden bag de høje temperaturer, som TEGnologys termo-elektriske element kan arbejde under.

TEGnology har et samarbejde med BB Electronics i Horsens, der har fremstillet tre prototyper på termo-elektriske elementer. De fylder cirka halvdel af et kredittkort, og planen er at 50-80 elementer placeret ved udstødningen og integreret i en generator kan producere strøm nok til at forsyne en Volvo lastbil med al nødvendig strøm og dermed spares 10 procent af brændstoffet.

FOTO: MICHAEL SVENNINGSEN

Insero: Potentialet er enormt

VEJLE - Alle investorer drømmer om at sætte penge i det næste Facebook eller Google.

Men i teknologiens verden kan termo-elektricitet blive præcis det.

Sådan er forhåbningen hos Insero, der er en investeringsfond skabt af de penge, som Energi Horsens fik ud af salget af Dong-aktier.

- Vores formål er at investere i lokale virksomheder inden for energi og it, der kan skabe job og vækst i lokalområdet, og TEGnology er præcis sådan en type virksomhed. Potentialet er enormt inden for termo-elektricitet, for alle steder, hvor der er spildvarme på over 200 grader, kan teknologien benyttes. Der er ikke penge i at fremstille køletasker med samme teknologi, men når man kan udnytte teknologien ved langt højere temperaturer er mulighederne nærmest uendelige, for der er spildvarme alle steder. I skibsmotorer, biler, lastbiler, industrien og kraftvarmeværker. Alene bilindustrien bruger milliarder af kroner på at udvikle biler, der kan køre en kilometer længere på literen, og det er præcis, hvad dette produkt kan hjælpe med, siger John Dascher, der er

investeringsdirektør i Insero.

Inseros strategi er at investere i iværksættervirksomheder med stort vækstpotentiale og bidrage til virksomhedens udvikling gennem bestyrelsesarbejde og øvrig ledelse, og så efter tre til syv år at sælge virksomheden med fortjeneste.

- TEGnology kan komme til at spille samme rolle i termoelektricitet, som Intel gør for pc-producenter. Intel er ligeglad, hvordan brugeren benytter teknologien og sælger til alle producenter af computere. Det samme kan TEGnology gøre til producenter af generatorer, og hvor generatoren så blive placeret er underordnet for TEGnology, forklarer John Dascher.

Han oplyser, at Insero ikke er majoritets-ejer af TEGnology, men ønsker ikke at fortælle, hvor stor en del af virksomheden Insero ejer.

- Vores politik er, at vi ikke skal eje majoriteten, fordi vi så risikerer, at virksomhedernes grundlæggere og øvrige investorer mister interessen for at udvikle virksomheden, siger John Dascher.

TEGNOLOGY

■ De første tre bogstaver i TEGnology er en forkortelse for firmaets produkt - en termo-elektrisk generator.

■ Princippet bag blev opdaget i 1821 af den baltisk-tyske læge og fysiker Thomas Johann Seebeck, der opdagede, at visse metaller kunne skabe strøm ved temperaturændringer.

■ I december 2010 etablerede Flemming Bjørn Hansen TEGnology. Sammen med forskere fra Aarhus Universitet havde Flemming Bjørn Hansen fundet stoffer, der kunne skabe strøm ved høje temperaturer, og derved var mere effektive og brugbare end de hidtil kendte teknikker.

■ I januar 2012 investerede Insero Invest og Innovation Midt-Vest seks mio. kroner i TEGnology.

■ TEGnology har netop fået 2,3 mio. kroner til at udvikle en termo-elektrisk generator til Volvo lastbiler.

■ Selskabets investorer har nu skudt yderligere 10 mio. kroner i virksomheden. Insero Invest har bidraget med 7,5 mio. kroner, Innovation MidtVest har bidraget med 2,4 mio. kroner og stifter Flemming Bjørn Hansen med 100.000 kroner.

■ TEGnology ligger i Green Tech Center i Lysholtparken.

■ Direktør for selskabet er Paul Egginton, mens stifter Flemming Bjørn Hansen er medlem af bestyrelsen.

BOLIG VEJLE

Find avisen i Ugeavisen Vejle eller på bolig-vejle.dk

